

Lit_27_2_24

Světová próza a drama

- realismus a naturalismus
 - přesný, objektivní obraz skutečnosti
 - žánry
 - společenské kroniky
 - romány zachycující vývoj hl. postavy
 - román řeka
 - kritickorealistické romány se sociální tematikou
 - naturalistické romány
 - socialisticko-realistické romány
 - historické romány
 - detektivní romány
 - literatura faktu
 - science-fiction
 - antiutopie
- avantgarda, modernismus
 - obraz nitra člověka, originality výrazu
 - obraz 1. sv. války
 - ubývá dějovosti
 - prolínání časových a významových rovin
 - konfrontace vnitřního světa autora s okolím
 - expresionistické a existencialistické
 - experimenty s jazykem a formou
 - nic není tabu
- ztracená generace
 - skupina amerických románů
 - spisovatelé a novináři, který se vrátili z války nemohoucí se vrátit zpět do normálního života
 - Hemingway *Sbohem, armádo*
- Henri Barbusse
 - Oheň (Deník bojového mužstva)
 - román r. 1916
 - otřesný deníkový záznam vojenské čety
 - bezprostřední vlastní zážitky z fronty
 - 24 kapitol; bez ústřední hrdiny
- Erich Maria Remarque
 - Na západní frontě klid
 - generační román s autobiografickými prvky
 - ztráta iluzí, protest proti nesmyslné válce, tragika nenaplněného života a válečných hrůz
 - hl. postava student Pavel Bäumer; ztrácí iluze; sám umírá na konci války, v den, o kterém vrchní velitelství podává zprávu "*Na západní frontě klid.*"
 - retrospektivní pasáže
 - vyprávěno v ich-formě; v závěru er-forma
 - deziluze = válka způsobuje naprostou degradaci lidství, mění lidské hodnoty

Francie

- Anatole France
 - Nobelova cena (1921)
 - Historie našich dnů - románová tetralogie (4)

- Ostrov tučňáků - alegorický román, parodie francouzských dějin
- Romain Rolland
 - prozaik, dramatik
 - Nobelova cena (1915)
 - Jan Kryštof
 - 10dílný "román-řeka"
 - inspirace životem L. van Beethovena
 - oslava mravní velikosti a vznešenosti života ve světě všeobecného morálního úpadku
 - Dobrý člověk ještě žije
 - děj v 17. st. ve Francii
 - ústřední postavou je prostý člověk - Colas Breugnon, stárnoucí truhlář a řezbář
 - Petr a Lucie
 - obžaloba nesmyslnosti války
 - Shakespearovský motiv tragické lásky
 - kompozice budována na kontrastu
 - tragický závěr - společná smrt pod troskami chrámu při náletu
 - poslední rok 1. sv. války
- Henri Barbusse
 - prozaik a žurnalista
 - Oheň - otřesný deníkový záznam vojenské čety
- Antoine de Saint-Exupéry
 - romanopisec a civilní i válečný pilot
 - romány z leteckého prostředí
 - Kurýr na jih
 - Noční let
 - Země lidí
 - Válečný pilot
 - úvahy o světě a životě
 - Citadela
 - [Malý princ](#) - alegorická filozofická pohádka pro dospělé i děti s autorovými ilustracemi
- Modernismus - Marcel Proust
 - Hledání ztraceného času - psychologický i naturalistický *román prostředí*; netradiční kompozice

Anglie

- John Galsworthy
 - žil 1867 až 1933
 - prozaik, dramatik; získal Nobelovu cenu
 - Sága rodu Forsytů
 - trilogie - román
 - důraz na psychologii postav, jejich majetnické pudy
 - začátek rozvoje psychologického románu
- George Bernard Shaw
 - irský dramatik, kritik a esejista; získal Nobelovu cenu
 - zakladatel moderního anglického dramatu
 - Pygmalion
 - satirická komedie
 - řecký námět
 - název odkazuje na antický mýtus o sochaři
 - příběh profesora angličtiny Henry Higginse a prosté londýnské květinářky Lízy Doolitlové
 - Higgins se vsadí se svým přítelem plukovníkem Pickeringem, že naučí nevzdělanou květinářku z ulice, aby se chovala a mluvila jako vznešená dáma
- Svatá Jana

- tragédie
- podobenství o konfliktu výjimečného jedince (zdravého rozumu) s mocí, autoritářstvím
- Živnost paní Warrenové
 - komedie, jejíž tematikou je kuplířství
 - dlouho zakázána
- Caesar a Kleopatra
 - parodie na Shakespearovu hru Antonius a Kleopatra
- James Joyce (Moderní literatura)
 - zakladatel moderního románu
 - dílo spojeno s rodným Dublinem
 - myšlení moderního člověka
 - povídkový soubor Dubliňané
 - 15 povídek
 - naturalistické, symbolismus
 - román Portrét umělce v jinošských letech
 - autobiografické dílo; hl. postava Štěpán Dedal
 - psychický svět postavy, proud myšlenek, vnitřní monolog
 - Odysseus
 - psychologický experimentální román
 - děj v Dublinu, v jeden den 16. 6. 1904
 - použito dvojsmyslů, slovních hříček, parodií a narážek
 - parafráze antického homérského mýtu - 3 části a 18 kapitol - obyčejnost a ubohost postav kontrastuje s jejich vznešenými antickými vzory
 - každá kapitola jedna hodina dne
 - Odyssea = Leopold Bloom, Telemacha = Štěpán Dedalus a Penelopé = Molly Bloom
 - dílo nelze jednoznačně interpretovat
 - proud myšlenek
 - poslední kapitola - vnitřní monolog Molly Bloomové → 40 stran bez jakékoli interpunkce
 - Joyce se vyjadřuje cynicky, nevyhýbá se erotickým scénám a fantaziím = kniha nemohla dlouho vyjít
- Virginia Woolfová (Moderní literatura)
 - prozaička a esejistka, autora experimentální prózy
 - o mládí trpěla psychickými problémy (zneužívali ji bratři)
 - Jákobův pokoj - román
 - Paní Dallowayová - román; proud vědomí
 - K majáku - román s autobiografickými prvky; hledání smyslu života; sonda do rodinného života
 - Vlny
 - proud vědomí
 - 6 postav + 1 tajemná nevyskytující
 - vnitřní život protagonistů
 - Orlando
 - fiktivní životopis šlechtice
 - různé časové roviny
 - impresionistické podání
 - v závěru se mění v ženu